



Identifikace	PO-2/2022/NAKIT	Číslo jednací	NAKIT-793-1/SL-2022
Nahrazuje	AŘ-8/2020/NAKIT	Klasifikace	Interní
Platnost	dnem podpisu	Účinnost	dnem vydání

Interní program proti korupci

Národní agentura pro komunikační a informační technologie, s. p.

Verze 1.0

Podpis		Podpis		Podpis	
Datum		Datum		Datum	
Garant předpisu	Marta Kelnerová	Vlastník předpisu	Vladimír Chrástěcký	Schvalovatel předpisu	Vladimír Dzurilla
Funkce	Risk a Compliance manager	Funkce	Ředitel sekce legislativa	Funkce	Ředitel NAKIT



Obsah

1. Úvod	3
1.1. Účel a cíl	3
1.2. Pojem korupce	3
2. Interní program proti korupci	5
2.1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu	5
2.1.1 Propagace protikorupčního postoje	5
2.1.2 Pravidla etiky	6
2.1.3 Vzdělávání zaměstnanců	7
2.1.4 Systém pro oznámení podezření na korupci	7
2.1.5 Ochrana oznamovatelů	8
2.2. Transparentnost	8
2.3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol	9
2.3.1 Hodnocení korupčních rizik	9
2.3.2 Monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci	9
2.3.3 Prošetřování rizikových oblastí	10
2.4. Postupy při podezření na korupci	10
2.4.1 Postupy při prošetřování podezření na korupci	10
2.4.2 Následná opatření	11
2.5. Vyhodnocování Interního programu proti korupci	11
2.5.1 Shromáždění údajů a vyhodnocení Interního programu proti korupci	11
2.5.2 Zpráva o vyhodnocení Interního programu proti korupci	12
2.5.3 Aktualizace Interního programu proti korupci	12
2.6. Související předpisy	13
Příloha č. 1: Doporučení k řízení korupčních rizik	14

Evidence změn

Verze	Popis změny
1.0.	Náhrada dokumentu P1_AŘ_8_2020_NAKIT Interní program proti korupci_final Náhrada dokumentu Příloha č.2 AŘ_8_2020_NAKIT_Interní program proti korupci



1. Úvod

1.1. Účel a cíl

1) Účelem předpisu je:

zajistit realizaci Rezortního interního protikorupčního programu Ministerstva vnitra v podmínkách Národní agentury pro komunikační a informační technologie, s.p. (dále jen „NAKIT“). Nahrazuje dosavadní Interní program proti korupci a dalším formám nekalého jednání z 1. 7. 2018.

2) Cílem předpisu je vytvořit předpoklady a podmínky pro účinnou a efektivní ochranu NAKIT proti následkům korupčního chování a dalším formám nekalého jednání zaměstnanců NAKIT, vzniklých porušením právních předpisů, Etického kodexu NAKIT a ostatních vnitřních předpisů NAKIT a v tomto směru vymezit interní program proti korupci. Naplňováním tohoto základního programu patří ke stěžejním atributům strategického i provozního řízení NAKIT a je součástí nástrojů vnitřního kontrolního systému NAKIT.

1.2. Pojem korupce

V prostředí České republiky je korupce vnímána převážně ve formě přijímání a předávání úplatků, protislužeb, klientelismu nebo nepotismu. Jedná se však o mnohem širší a velmi nebezpečný společenský jev, který postihuje řadu oblastí státní správy a samosprávy, negativně zasahuje do vědomí lidí a způsobuje ve společnosti zejména morální, ale i ekonomickou újmu. Korupci lze charakterizovat jako vztah dvou stran, kdy jedna strana poruší své povinnosti tím, že zneužije svěřenou pravomoc, za což získá neoprávněné zvýhodnění pro sebe nebo pro jiného, a to z vlastního podnětu nebo z podnětu druhé strany. Mezi jednáním spočívajícím v porušení povinnosti a následkem, kterým je neoprávněné zvýhodnění sebe nebo jiného, existuje vždy příčinná souvislost. Z hlediska subjektivní stránky u všech forem korupčního jednání musí jít o úmyslné jednání s cílem přivodit sobě nebo jinému nezaslouženou výhodu, neoprávněný prospěch a podobně.

Korupce se vyskytuje nejčastěji ve dvou základních podobách.

- a) V podobě byrokratické korupce, tj. korupce v běžném každodenním životě, do které patří korupční chování různých skupin osob vykonávajících činnosti dotýkající se veřejné správy. Tato forma korupce je předvídatelná a je spojena s poskytováním a získáváním věcí, služeb či jiných výhod, na které by jinak fyzické osoby nebo právnické osoby neměly právo vůbec, nebo až po splnění zákonem předpokládaných podmínek. Projevuje se a lze jí rozpoznat například podle rozhodování v rozporu s právními předpisy a interními akty řízení, přidělování zakázek mimo konkurenční prostředí, pletichaření v oblasti veřejných zakázek, neuplatňování sankcí vůči osobám, které porušily právní předpisy, dále podle nerovného přístupu k pacientům, poskytování plateb dodavatelům z veřejných zdrojů za nerealizované nebo krácené práce, dodávky a služby. Korupční prostředí nachází živnou půdu v neúčinných kontrolních a řídicích systémech, složitých, neefektivních a neprůhledných organizačních strukturách, v neprůkazných účetních záznamech, a i dalších činnostech.
- b) V podobě mnohem závažnější – politické korupce. Tou se rozumí zejména korupce představitelů veřejné moci, kde jsou už ohrožovány základy ústavního systému, ekonomické a bezpečnostní politiky státu. Jedná se o institucionální selhání, kdy orgány státní moci, právnické osoby či instituce veřejné správy ztrácí svoji integritu, tj. schopnost sledovat své původní společenské poslání v zájmu veřejného blaha fyzických osob. V těchto případech dochází především ke sledování a naplňování partikulárních zájmů politických stran, hnutí, jejich členů, různých lobbistických skupin

a představitelů orgánů státní moci pod rouškou výkonu mandátu nebo politické funkce. K systémové korupci v mocenských orgánech a institucích dochází tehdy, když se nezákonnost a arogance stává normou a korupce její „běžnou a institucionalizovanou“ součástí.

Obě formy korupce zasahují jednotlivé stupně řízení a politické moci a projevují se v několika rovinách:

Korupce vedoucí k hromadění majetku:

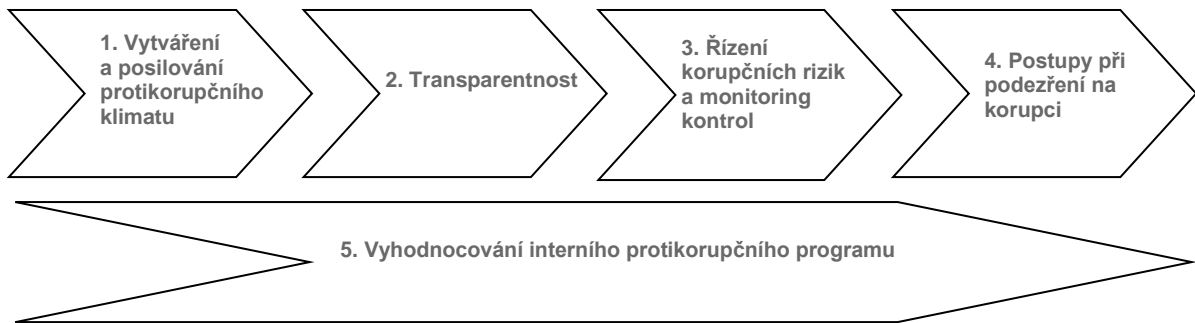
- úplatky, provize, poplatky,
- podvod, zpronevěra a hospodářská kriminalita,
- politicky vytvořené příležitosti pro společnosti vlastněné politickými elitami nebo lobbisty,
- manipulace s mimorozpočtovými fondy,
- privatizace moci či prostředků,
- nelegální financování politických stran a hnutí,
- zneužití dotací původně určených k veřejně prospěšným účelům pro jiné cíle či subjekty v rozporu s podmínkami stanovenými poskytovatelem,
- zakládání nekontrolovaných závazků k veřejným výdajům,
- poskytování plateb z veřejných zdrojů s absencí finanční kontroly.

Korupce spojená s ochranou mocenských pozic, zejména:

- zvýhodňování a záštita v oblasti rozdělování vládních zdrojů,
- zneužití veřejných zdrojů pro financování a výkon politických kampaní,
- zneužití postavení či funkce k získání majetku nebo jiného nezaslouženého prospěchu či zvýhodnění,
- podplácení médií a organizací občanské společnosti,
- nepotismus, klientelismus, případně prodej pozic,
- předávání a následně zisk důležitých, běžně nedostupných informací (insider trading) k získání výhod na trhu či ve veřejné správě nebo veřejné soutěži,
- zločiny tzv. „bílých límečků“ (podvody v oblasti daní a cel, vyvádění peněz ze státních podniků a z dotací poskytnutých v rámci rozpočtu EU nebo státního rozpočtu), organizování prostituce, obchod s drogami,
- formování koluzivních sítí, které omezují politickou soutěž,
- přidělování monopolních či kvazi monopolních licencí a další.



Interní program proti korupci je postaven na pěti základních pilířích boje s korupcí:



2. Interní program proti korupci

2.1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

- 1) Budování a zlepšování klimatu netolerance korupce a dalších forem nekalého jednání v rámci NAKIT je promítnutím etických a dalších hodnot do vnitřního prostředí NAKIT. Nejúčinnější cestou je v tomto směru rozvoj podnikové kultury založené na prosazování a dodržování etických zásad a promítání firemních hodnot NAKIT do jednání NAKIT a jejich zaměstnanců v rámci veškeré činnosti NAKIT.
- 2) Mezi klíčové podpůrné nástroje dále patří osobní příklad vedoucích zaměstnanců, aktivní propagace etických zásad podniku, systematické vzdělávání zaměstnanců, účinný vnitřní kontrolní a řídicí systém NAKIT a v neposlední řadě nastavení důvěryhodného mechanismu pro oznamování podezření na korupční a další formy nekalého jednání.

2.1.1 Propagace protikorupčního postoje

- 1) Každý zaměstnanec a vedoucí zaměstnanec je povinen v rámci své působnosti prosazovat a uplatňovat protikorupční postoj a netoleranci dalších forem nekalého jednání.
- 2) **Z pozice zaměstnance:**
 - nestávat se zranitelným (vydíratelným), nevytvářet potenciální podmínky pro možnou korupci, ale naopak jim svým jednáním a chováním předcházet,
 - jednat a rozhodovat nestranně, dodržovat platné předpisy,
 - seznámit se s Etickým kodexem a dodržovat jej,
 - v souvislosti s výkonem zaměstnání nepřijímat dary nebo jiné výhody, s výjimkou darů nebo výhod poskytovaných zaměstnavatelem, u něhož jsou zaměstnání, nebo na základě právních předpisů,
 - jednání s potencionální možností pokusu o korupci provádět za přítomnosti dalšího zaměstnance,
 - odmítat nabídky požitků, kdy nabízející žádnou protislužbu nepožaduje, ale cíleně u přijímajícího vyvolává pocit závazku,
 - neprodleně oznámit přímému vedoucímu zaměstnanci, pokud jsou ve vyřizované věci podjatí, nebo by u nich mohlo dojít ke střetu zájmů,
 - upozornit přímého vedoucího zaměstnance, pokud se domnívají, že existuje možnost korupce z důvodu nesprávného pracovního postupu nebo nedostatečné kontroly,



- neprodleně oznámit přímému vedoucímu zaměstnanci (v případě podezření na korupční jednání přímého vedoucího zaměstnance jeho přímému vedoucímu zaměstnanci) úplné informace o případném podezření z korupčního jednání,
- nezneužívat informace získané v souvislosti s výkonem zaměstnání ve prospěch vlastní nebo někoho jiného.

Z pozice vedoucího zaměstnance:

- propagovat a prosazovat protikorupční postoje = základní povinnost každého vedoucího zaměstnance,
- vytvářet a posilovat prostředí odmítající korupci, snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení,
- vytvářet takové pracovní podmínky, aby možnost korupčního jednání byla minimalizována,
- neobcházet při udělování příkazů subordinaci,
- aktivně propagovat Etický kodex a průběžně vyhodnocovat jeho účinnost; řešit zjištěná porušení Etického kodexu podřízenými zaměstnanci,
- zajišťovat protikorupční proškolení zaměstnanců vykonávajících vzhledem ke korupci rizikové činnosti,
- důsledně kontrolovat práci podřízených zaměstnanců,
- vlastní bezúhonnost,
- důsledně prošetřovat podněty signalizující podezření na korupci.

Úkoly:

Číslo úkolu	2.1.1.1.
Popis úkolu	Zastávat a aktivně prosazovat protikorupční postoje na pracovišti
Odpovědnost	Všichni zaměstnanci a vedoucí zaměstnanci v rozsahu svých kompetencí
Termín	Průběžně, trvale

Číslo úkolu	2.1.1.2.
Popis úkolu	Seznamovat podřízené zaměstnance s případným korupčním jednáním, které se na pracovišti objevilo. Rozebírat jeho důsledky a řešení, poukázat na dopady. Na poradách s podřízenými hodnotit korupční situaci na pracovišti. Vycházet z mapy korupčních rizik pro dané pracoviště.
Odpovědnost	Vedoucí zaměstnanci
Termín	Průběžně, trvale

2.1.2 Pravidla etiky

- 1) Důležitým dokumentem z oblasti etiky v NAKIT je Etický kodex NAKIT, vydaný jako předpis. (k dispozici na podnikovém úložišti dat – Sharepoint, záložka Lidské zdroje a <https://nakit.cz/wp-content/uploads/2019/01/Eticky-kodex-NAKIT.pdf>).
- 2) Pravidla etiky stanovují chování a povinnosti zaměstnanců, které nevyplývají ze zákona či z dalších interních aktů řízení. Jejich implementace spočívá v aktivní propagaci a vyhodnocování jejich účinnosti.



- 3) Zaměstnanci jsou povinni při výkonu svých práv a povinností, vyplývajících z pracovněprávního vztahu, jednat v souladu s Etickým kodexem a pravidly etiky.

Úkoly:

Číslo úkolu	2.1.2.
Popis úkolu	Průběžně podřízené seznamovat s Etickým kodexem a pravidly etiky, aktivně je prosazovat a kontrolovat jejich dodržování.
Odpovědnost	Vedoucí zaměstnanci
Termín	Průběžně, trvale

2.1.3 Vzdělávání zaměstnanců

- 1) Školení zaměstnanců představuje jeden z klíčových preventivních nástrojů. Je zaměřeno především na objasňování obsahu Etického kodexu, základní problematiky trestní odpovědnosti právnických osob, odhalování korupce, schopnost posoudit a rozpoznávat nekalé jednání, znalost způsobu a porozumění procesu oznamování nekalého jednání a šetření těchto případů.
- 2) Z hlediska obsahu a formy bude školení strukturováno podle cílové skupiny (tj. přiměřeně profesnímu charakteru účastníku školení) a konkrétních možností realizace školení. Může být provedeno formou prezenční, individuální, e-learningem či písemným testem.
- 3) Školení v dané oblasti je povinnou součástí vstupních školení pro nové zaměstnance NAKIT.

Úkoly:

Číslo úkolu	2.1.3.
Popis úkolu	Provádět interní školení zaměstnanců se zaměřením na korupci.
Odpovědnost	Odbor Řízení lidských zdrojů
Termín	Průběžně při nástupu, pravidelně jednou ročně

2.1.4 Systém pro oznámení podezření na korupci

- 1) Upozornit na porušování právních předpisů, Etického kodexu nebo ostatních vnitřních předpisů NAKIT je nejen základní povinností každého zaměstnance, ale je to rovněž v jeho bytostném zájmu. Tím chrání svého zaměstnavatele před negativními dopady nekalého jednání některého ze zaměstnanců NAKIT či dalších osob.
- 2) Každý zaměstnanec, který nekalé jednání zjistí (dozví se o něm, bude jeho svědkem, bude disponovat jakýmkoliv důkazy o existujícím nebo hrozícím takovém jednání), by měl takový případ co nejdříve ohlásit v souladu s postupy a pravidly uvedenými ve směrnici SM-3/2022/NAKIT Oznamování škodlivého jednání – Whistleblowing.
- 3) V případě korupčního jednání, zejména uplácení a přijímání úplatků, a ostatních trestných činů, jejichž neoznámení je trestným činem dle § 368 trestního zákoníku, mají zaměstnanci primární povinnost takové jednání oznámit v souladu s trestním zákoníkem státnímu zástupci či policejnímu orgánu. Zároveň je žádoucí, aby v zájmu ochrany NAKIT podezření na trestný čin oznámili též v souladu s interními postupy.



* obsah podání spadá do kategorie citlivá informace, nikoliv o označení ve smyslu „důvěrné vyhrazené“ tak, aby byla zachována anonymita oznamovatele.

Úkoly:

Číslo úkolu	2.1.4.
Popis úkolu	Seznamovat zaměstnance NAKIT se systémem pro oznamování podezření na korupci.
Odpovědnost	Vedoucí zaměstnanci
Termín	Průběžně, trvale

2.1.5 Ochrana oznamovatelů

Při nahlašování korupčního případně nekalého jednání je zaměstnancům podniku zaručena ochrana oznamovatele detailně popsané ve směrnici SM-3/2022/NAKIT Oznamování škodlivého jednání - Whistleblowing.

2.2. Transparentnost

- 1) Budování transparentního prostředí v NAKIT je důležitým prevenčním nástrojem proti korupci a dalším formám nekalého jednání. Umožňuje veřejnou kontrolu hospodaření státního podniku jak zaměstnanci, tak veřejností.
- 2) Transparentnost je posilována:
 - a) zvyšováním povědomí zaměstnanců NAKIT o fungování a poslání IPP, a to zejména jeho detekčního a reakčního (represivního a korekčního) pilíře,
 - b) umenšováním prostoru pro korupční potenciál a další formy nekalého jednání zveřejňováním relevantních informací.
- 3) Mezi zveřejňované informace patří:
 - a) systém řízení a rozhodování (působnost, organizační struktura, profil managementu v případě souhlasu s ohledem na GDPR, složení dozorčí rady a výboru pro audit),
 - b) informace o veřejných zakázkách (zadání VZ, výběr dodavatele, uzavřené smlouvy apod.),
 - c) ekonomické informace (výroční zprávy včetně ověřené účetní závěrky),
 - d) informace o volných místech,
 - e) informace dle zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.
- 4) Mezi informační zdroje patří:
 - a) webové stránky NAKIT, <https://nakit.cz/o-agenture-nakit/>
 - b) profil zadavatele, Věstník VZ, Úřední věstník EU, registr smluv
 - c) obchodní rejstřík.



Úkoly:

Číslo úkolu	2.2.
Popis úkolu	Aktualizovat zveřejňované informace.
Odpovědnost	oddělení Komunikace a marketing a editoři příslušných informací, vedoucí zaměstnanci
Termín	Průběžně, trvale

2.3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

- 1) Riziko je možnost, že při zajišťování činností NAKIT nastane určitá událost, jednání nebo stav s následnými nežádoucími dopady na plnění schválených záměrů a cílů.
- 2) Aktivní řízení rizik spolu s manažerskou odpovědností napomáhá identifikovat oblasti se zvýšeným korupčním potenciálem a prověřovat a posilovat existenci a funkčnost kontrolních mechanismů v těchto oblastech. Cílem je nastavit účinné řídicí a kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání a další formy nekalého jednání.
- 3) Metodika pro způsob hodnocení korupčních rizik a vytvoření mapy korupčních rizik je přílohou k tomuto programu pod názvem „Doporučení k řízení korupčních rizik“.
- 4) Pro zvládnutí identifikovaných rizik korupce při výkonu svěřené působnosti jsou jednotlivými sekcemi podniku definovány postupy řízení rizik, katalog a mapa korupčních rizik.

2.3.1 Hodnocení korupčních rizik

- 1) Korupční rizika jsou součástí analýzy veškerých rizik rozpoznaných v zabezpečovaných procesech a činnostech.
- 2) Aktualizace rizik, včetně postupů vedoucích k minimalizaci negativních dopadů pro případ zapůsobení těchto rizik, je zajišťována jednotlivými vlastníky procesů.

Úkoly:

Číslo úkolu	2.3.1
Popis úkolu	Provést analýzu a aktualizaci rizik korupce jednotlivými sekcemi a předat podklady managerovi řízení rizik k 1. 12.
Odpovědnost	Příslušní vedoucí zaměstnanci za své sekce
Termín	Vždy do 1.12. kalendářního roku

2.3.2 Monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci

- 1) Základem je prověřování adekvátního fungování vnitřního kontrolního systému NAKIT se zaměřením nejen na řádný a kvalitní výkon kontrolní činnosti, ale též na systematické a kontinuální zlepšování kontrolního prostředí, kam patří zejména podniková kultura, odpovídající řídicí struktura podniku a nastavení pravomocí a odpovědností.

- 2) Kontrolní mechanismy v oblastech korupčního rizika podléhají pravidelnému testování toho, jak jsou účinné pro zabránění nebo odhalení korupčního jednání. Na základě výsledků testování jsou přijímána opatření posilující kontrolní mechanismy.
- 3) Prvky, které mohou pomoci označit potencionální slabá místa/rizikové oblasti v NAKIT z pohledu potencionálního výskytu korupce a dalších forem nekalého jednání, jsou zejména:
 - a) oznámení zaměstnanců (a dalších osob) o podezření na korupci a další formy nežádoucího jednání učiněná prostřednictvím systému pro oznamování nekalého jednání,
 - b) absence kontrolní činnosti a její nedostatečné provádění,
 - c) střet zájmů,
 - d) stížnosti,
 - e) nálezy z auditů provedených útvarem interního auditu,
 - f) nedůsledné či chybné nastavení rozdělení odpovědností za jednotlivé fáze procesu (finanční a účetní operace, nakládání s majetkem, zadávání VZ apod.).

Úkoly:

Číslo úkolu	2.3.2
Popis úkolu	Monitorovat a posilovat kontrolní mechanismy, které napomohou odhalit možné korupční jednání.
Odpovědnost	Útvar Compliance, ředitelé sekcí
Termín	Průběžně, trvale

2.3.3 Prošetřování rizikových oblastí

V případě, že je definována oblast rizika stupněm významnosti „kritický“, zajistí ředitel sekce odpovídající za danou oblast prošetření s cílem identifikovat a vyhodnotit skutečnosti nasvědčující výskytu korupčního jednání.

Úkoly:

Číslo úkolu	2.3.3
Popis úkolu	Prošetřit oblasti, v nichž je riziko korupce hodnoceno stupněm významnosti „kritický“.
Odpovědnost	Příslušní vedoucí zaměstnanci za své sekce ve spolupráci s Risk manažerem
Termín	Průběžně, trvale

2.4. Postupy při podezření na korupci

2.4.1 Postupy při prošetřování podezření na korupci

Postupy a pravidla prošetřování škodlivého jednání je popsáno ve směrnici SM-3/2022/NAKIT Oznamování škodlivého jednání – Whistleblowing.



Úkoly:

Číslo úkolu	2.4.1.
Popis úkolu	Provádět analýzu obsahu podání o podezření na korupci a vést jejich evidenci
Odpovědnost	Útvar Compliance
Termín	Průběžně, trvale

2.4.2 Následná opatření

Cílem je minimalizovat ztráty způsobené korupcí či nekalým jednáním a zabránit výskytu dalšího obdobného jednání. K zamezení opakování korupčního jednání nebo k zajištění jeho včasného odhalení patří stanovení a přijetí následných opatření spočívajících v řešení vzniklých škod, kárných opatření a úpravě nastavení vnitřních procesů, následně pak zveřejňování informací a závěrů.

Úkoly:

Číslo úkolu	2.4.2.
Popis úkolu	Přijímat vhodná a účinná nápravná opatření při podezření na korupci
Odpovědnost	Vedoucí zaměstnanci
Termín	Průběžně, trvale

2.5. Vyhodnocování Interního programu proti korupci

Cílem vyhodnocení Interního programu proti korupci (dále jen „IPP NAKIT“) je zdokonalovat tento program a umožnit koordinaci protikorupčních aktivit v rámci podniku.

2.5.1 Shromáždění údajů a vyhodnocení Interního programu proti korupci

Vyhodnocení účinnosti IPP NAKIT je zaměřeno na plnění všech jeho částí (jak kvalitativně, tak kvantitativně), na účinnost tohoto plnění a na implementaci nápravných opatření, vyhodnocení a aktualizaci korupčních rizik.

Úkoly:

Číslo úkolu	2.5.1.1
Popis úkolu	Vyhodnocovat plnění úkolů vyplývajících z IPP NAKIT
Odpovědnost	Vedoucí zaměstnanci
Termín	Trvale a vždy stav k 31. 12. lichého kalendářního roku

Číslo úkolu	2.5.1.2.
Popis úkolu	Informovat písemně útvar Compliance o plnění bodu 2.5.1.1.
Odpovědnost	Ředitelé sekcí
Termín	Trvale a vždy do 5.1. sudého roku (za lichý kalendářní rok)



2.5.2 Zpráva o vyhodnocení Interního programu proti korupci

V rámci vyhodnocování účinnosti IPP NAKIT je vypracována zpráva o plnění programu a přijatých nápravných opatřeních.

Úkoly:

Číslo úkolu	2.5.2.
Popis úkolu	Zaslat věcně příslušnému náměstkovi ministra vnitřně Zprávu o plnění Interního programu proti korupci (vyhodnocení k 31.12. lichého roku).
Odpovědnost	Útvar Compliance
Termín	do 10.1. sudého roku (za lichý kalendářní rok)

2.5.3 Aktualizace Interního programu proti korupci

IPP NAKIT je aktualizován v případě potřeby jeho souladu zpřesnění a podle aktuálního znění protikorupční strategie vlády. Úprava bude provedena rovněž v případě, došlo-li k aktualizaci Rezortního interního protikorupčního programu MV.

Úkoly:

Číslo úkolu	2.5.3.
Popis úkolu	Aktualizovat Interní program proti korupci NAKIT a zveřejnit na internetových stránkách NAKIT aktuální verzi.
Odpovědnost	Aktualizace IPPK: Útvar Compliance Uveřejnění na webových stránkách NAKIT: oddělení Komunikace a marketing na základě pokynu Útvaru Compliance
Termín	v případě potřeby nebo v sudých kalendářních letech do 30.června



2.6. Související předpisy

Interní	Název
PO-1/2021/NAKIT	Politika Compliance programu v NAKIT
AŘ_8_2020_NAKIT	Interní program proti korupci
ŘA-1/2018/NAKIT	Etický kodex NAKIT
SM-1/2019/NAKIT	Personální směrnice
SM-1/2018/NAKIT	Ochrana osobních údajů (GDPR)
SM-3/2022/NAKIT	Oznamování škodlivého jednání - Whistleblowing

Externí	Název
Směrnice EU 2019/1937	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23.října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie“, zákona o ochraně oznamovatelů, mezinárodních standardů a zásad správy a řízení společností
Pokyn ministra vnitra č. 33/2019	Resortní interní protikorupční program Ministerstva vnitra
Metodický pokyn CHJ č. 2	Metodika řízení rizik



Příloha č. 1: Doporučení k řízení korupčních rizik

Toto doporučení vychází z Metodiky řízení rizik ve veřejné správě, Metodického pokynu CHJ č. 2, MF „Metodika řízení rizik“¹ a též z přílohy č. 2 příkazu ministra vnitra č. 33/2019 „Doporučení k řízení korupčních rizik“.

Korupční rizika se doporučuje řešit v rámci hodnocení rizik podniku. Toto doporučení představuje návod, jak korupční rizika monitorovat, vyhodnocovat a přijímat relevantní opatření a zároveň jak vytvořit mapy korupčních rizik.

Řízení korupčních rizik

Řízení korupčních rizik je komplexní proces skládající se z několika fází, které na sebe navazují. Cílem řízení korupčních rizik je jejich identifikace a kvantifikace, především rozhodnutí o vhodném způsobu zvládnutí těchto rizik. Jedná se o soustavnou činnost, jejímž účelem je omezit pravděpodobnost výskytu korupčních rizik nebo snížit jejich dopad.

Aby bylo řízení korupčních rizik účinné, je nutné v první fázi odpovědnými pracovníky provést analýzu korupčních rizik, která zahrnuje identifikaci a kvantifikaci hrozeb a stanovení pravděpodobnosti rizika a jeho dopadů. Následně v dalším kroku je provedeno zhodnocení významnosti korupčních rizik, neboť tento krok je podstatný pro určení způsobu jejich zvládnutí. Je zřejmé, že nemůže být všem rizikům věnována stejná pozornost, proto je důležité tuto míru významnosti korupčních rizik stanovit. V poslední fázi bude následovat rozhodnutí o vhodném způsobu zvládnutí korupčních rizik.

Při posuzování způsobu taktiky zvládnutí korupčních rizik je třeba si uvědomit, že ačkoli jsou korupční rizika podmnožinou rizik obecných, jejich zvládnutí se podstatným způsobem od rizik obecných liší. Z tohoto důvodu je doporučeno stanovit stupnici pro významnost rizika pětistupňovou, oproti třístupňové stupnici použité v Metodice řízení rizik.

Cílem systematického řízení korupčních rizik je jejich zvládnutí, které se promítne následně např. do snížení míry významnosti rizika, identifikace nového rizika nebo nalezení řešení k jeho minimalizaci přijetím vhodnějších opatření. Řízení rizik (včetně korupčních) je součástí manažerského řízení, tj. je součástí agendy vedoucího zaměstnance, kterou nelze delegovat. Každý vedoucí zaměstnanec řídí rizika ve své sekci/ útvaru.

Konkrétní postupy pro řízení rizik, katalog ani mapa korupčních rizik nejsou zveřejněny na internetových stránkách. Mohou být pro zaměstnance dostupné na intranetu, tyto materiály mají povahu interního dokumentu. Řízení rizik je vnitřním procesem a je v odpovědnosti vedení podniku; zveřejnění informace o možných slabínách vnitřního řídicího a kontrolního systému by mělo obdobné účinky, jako by se jednalo o její únik, což je nežádoucí z důvodu vysoké pravděpodobnosti jejího zneužití nebo nesprávné interpretace. Pokud tomu však nebrání zákonné důvody, je možné tyto materiály poskytovat v rámci mezirezortní spolupráce, ovšem při zachování jejich povahy interního dokumentu.

¹ <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/metodiky/2016/metodicky-pokyn-chj-c-2--metodika-rizeni-24501>



Hodnocení korupčních rizik

Základní zásady pro vymezení a ohodnocení korupčních rizik

- a) V rámci každého jednotlivého organizačního celku (ideálně sekce) je vhodné pracovat s několika korupčními riziky. Cílem analýzy není shromáždit co největší soubor korupčních rizik, ale určit taková, která mohou reálně ohrozit chod podniku nebo jeho organizačních celků, a tato efektivním způsobem, pokud možno s využitím již existujících interních aktů řízení, ošetřit.
- b) Při určení stupně pravděpodobného výskytu (vzniku) korupčního rizika je třeba brát v potaz, zda se s jeho projevy na pracovišti nebo kdekoli v podniku reálně setkáváme, ať už osobně nebo zprostředkovaně, nebo jej vnímáme pouze jako potenciálně možné.
- c) Při stanovení stupně dopadu (závažnosti) korupčního rizika je nutné zvážit, zda je hrozbou především pro organizační celek (sekcí, odbor, oddělení), nebo pro chod celého podniku. Některá rizika mohou mít velmi závažný dopad na fungování organizačního celku, na chodu podniku se ale projeví pouze marginálně (např.: přijetí „drobných pozorností“ od klientů za práci, byť odvedenou korektně a v souladu s platnou legislativou, může mít značný dopad na interpersonální vztahy na konkrétním pracovišti, fungování podniku jako celku výrazně nenaruší, při opakování však vede k poškození pověsti podniku).
- d) Významnost vlivu korupčního rizika je dána součinem stupně pravděpodobnosti vzniku rizika a stupně dopadu rizika a je rozdělena do pěti pásem. Obecnou tendencí hodnotitelů, kteří pracují s číselnou škálou, je výběr „středních hodnot“. Je třeba si uvědomit, že pokud se korupčnímu riziku přidělí „střední“ stupeň dopadu a současně určí stupeň pravděpodobnosti jeho vzniku rovněž jako „střední“, je i výsledkem „střední“ významnost vlivu rizika, což ovšem reálně znamená, že se tato významnost vlivu korupčního rizika pohybuje v pásmu „významné“.

Doporučuje se, aby hodnocení korupčních rizik bylo dvouúrovňové, tedy aby ho prováděl **hodnotitel** a výsledek hodnocení prověřil **schvalovatel**.

Hodnotitelé (ředitelé odborů, vedoucí oddělení, zástupce vedoucího samostatného oddělení) provádějí identifikaci, popis a hodnocení veškerých rizik v jednotlivých útvech.

Schvalovatelé (ředitelé sekcí, ředitelé odborů, vedoucí samostatného oddělení) provádějí kontrolu a schválení veškerých „hodnotitelů“ zhodnocených rizik celé sekce, odboru nebo samostatného oddělení.



Stupnice pravděpodobnosti vzniku korupčního rizika (P)

Bodové hodnocení	Pravděpodobný výskyt rizika	Popis
1	Téměř vyloučené	Vyskytne se pouze ve výjimečných případech.
2	Nepravděpodobné	Někdy se může vyskytnout, ale není to pravděpodobné.
3	Možné	Někdy se může vyskytnout.
4	Pravděpodobné	Pravděpodobně se vyskytne.
5	Téměř jisté	Vyskytne se skoro vždy.

Stupnice dopadu korupčního rizika (D)

Bodové hodnocení	Dopad rizika	Popis
1	Nevýznamné (Prakticky žádné)	Neovlivňuje znatelně ani vnitřní chod podniku, neřeší se většinou na úrovni vedoucích zaměstnanců.
2	Méně významné (Málo podstatné)	Ovlivňuje zejména vnitřní chod podniku, řeší většinou nižší stupně vedoucích zaměstnanců (vedoucí oddělení), vlivy se většinou řeší v rámci běžného chodu.
3	Významné (Podstatné)	Ovlivňuje vnitřní i vnější chod podniku, řeší většinou střední stupně vedoucích zaměstnanců (ředitel odboru, vedoucí samostatného oddělení).
4	Velmi významné (Zásadní)	Ovlivňuje vnitřní i vnější chod podniku, řeší většinou vyšší stupně vedoucích zaměstnanců (ředitel sekce), hrozba významných ztrát – škody, soudní spory apod.
5	Kritické (Devastující)	Krizové situace řešené na úrovni vedení podniku, mající vliv na jeho chod (např. neplnění strategických cílů).

Významnost rizika = pravděpodobnost výskytu rizika (**P**) x dopad výskytu rizika (**D**)

Rizika se zapisují do tabulky pro identifikaci a hodnocení rizik.

Tabulka pro identifikaci a hodnocení rizik

Tabulka pro identifikaci a hodnocení rizik je nástrojem pro sestavení seznamu rizik.

Příklad tabulky pro identifikaci a hodnocení rizik



Pořadové číslo rizika	Útvar	Název rizika	Popis rizika	Pravděpodobnost výskytu rizika	Dopad výskytu rizika	Stupeň významnosti rizika	Opatření k eliminaci rizika

Pořadové číslo rizika – číslo přidělené konkrétnímu riziku (nemění se). Údaje v tabulce lze řadit (mimo jiné) podle útvarů (přehled, jaká rizika má který útvar), nebo podle stupně významnosti rizika (přehled rizik od nejzávažnějších po nejméně závažná), případně mít obě řazení. Pořadové číslo rizika slouží k rychlému vyhledání konkrétního rizika bez ohledu na třídění.

Útvar – útvar, který riziko identifikoval. Může se jednat o sekci, odbor, oddělení či jinou organizační jednotku.

Název rizika – stručný popis konkrétní činnosti/procesu/korupčního jevu, ve kterém může riziko s nežádoucími dopady nastat.

Popis rizika – stručný popis rizika vztahující se k příslušné činnosti/procesu/korupčnímu jevu tak, aby byl zřejmý jeho obsah (podstata), tzn. v čem riziko, s nímž je spojen nežádoucí dopad, spočívá.

Pravděpodobnost výskytu rizika (P) – bodové ohodnocení pravděpodobnosti výskytu rizika podle stupnice pravděpodobnosti vzniku korupčního rizika.

Dopad výskytu rizika (D) – bodové ohodnocení vnímaného dopadu rizika podle stupnice dopadu korupčního rizika.

Stupeň významnosti rizika (V) – je dán součinem bodového ohodnocení pravděpodobnosti výskytu rizika a míry dopadu rizika ($P \times D$).

Opatření k eliminaci rizika – popis, jakým způsobem se pravděpodobnost výskytu rizika nebo jeho dopad eliminuje, případně jaké kroky budou provedeny k jeho další eliminaci (např. úprava vnitřního kontrolního systému, formalizace postupů ve vnitřním předpisu, stanovení odpovědností za výkon určitých činností, změna nebo nové nastavení schvalovacího postupu apod.). Možné je též akceptovat riziko bez přijetí opatření k jeho eliminaci, event. přenést riziko na jiný subjekt (např. pojištění). Tabulka může obsahovat další údaje, např. seznam souvisejících předpisů.

Mapa korupčních rizik

Mapa korupčních rizik slouží ke grafickému znázornění rizik. **Zařazení korupčních rizik do předem stanovených intervalů významnosti** (nevýznamné, méně významné, významné, velmi významné a kritické) je nezastupitelné pro stanovení strategie jejich řízení. Zvládání rizik s různou mírou významnosti vyžaduje diferencovaný přístup. Taktika řízení korupčních rizik spočívá ve výběru nejvhodnějšího postupu pro zvládání příslušného rizika. Zvládání rizika spočívá obecně ve snižování jeho dopadu anebo pravděpodobnosti jeho výskytu. Zde jsou uvedeny stupnice od méně významného k více významnému, v praxi lze použít i stupnici obrácenou, od významného k méně významnému.



Základní pole pro mapu rizik

		Pravděpodobnost výskytu rizika				
		1	2	3	4	5
Dopad výskytu rizika	1	1	2	3	4	5
	2	2	4	6	8	10
	3	3	6	9	12	15
	4	4	8	12	16	20
	5	5	10	15	20	25

Součástí Mapy je rozdělení rizik do pěti barevných oblastí podle nastavené klasifikační stupnice pro významnost rizika, kdy platí vzorec:

Významnost rizika = pravděpodobnost výskytu rizika (**P**) x dopad výskytu rizika (**D**)

Grafické zobrazení mapy korupčních rizik se vytvoří tak, že do základního pole pro mapu rizik (viz výše), do patřičné „souřadnice“ se vepíše pořadové číslo rizika z tabulky pro identifikaci a hodnocení rizik (viz výše). V jednom políčku tak může být zapsáno více rizik a je patrné rozložení jednotlivých rizik i jejich významnost. Zároveň lze rychle dohledat patřičné riziko.